

Bir Anarşist Örgüt Projesi

Errico Malatesta

1927

Kısa bir süre önce, "Anarşistler Genel Birliği Örgütsel Platformu (Proje)" başlığını taşıyan Fransızca bir kitapçıkla karşılaştım (bilindiği gibi, bugün [1927] İtalya'da faşist olmayan yayınlar serbestçe dağıtılamıyor).

Bu, "Yurtdışındaki Rus Anarşistler Grubu" imzasıyla yayınlanmış, bir anarşist örgütün kurulmasına ilişkin bir proje ve özellikle Rus yoldaşlara yönelik olarak kaleme alınmış görünüyor. Bununla birlikte, tüm anarşistleri eşit derecede ilgilendiren sorunlara değiniyor ve, kullanıldığı dil de dahil olmak üzere, kitapçık, uluslararası düzeyde anarşist yoldaşların desteğini kazanmayı hedefliyor. Her ne olursa olsun, kitapçıkta ortaya konan önerinin anarşist ilkelere bağdaşıp bağdaşmadığını ve söz konusu önerinin yaşama geçirilmesinin anarşizm davasına gerçekten hizmet edip etmeyeceğinin sorgulanması, Ruslar olduğu kadar diğerleri açısından da dikkate değer bir öneme sahip.

Yoldaşların niyetleri mükemmel. Bugüne kadar anarşistlerin siyasal ve toplumsal olaylarda sahip oldukları doktrinlerin teorik ve pratik değeriyle, sayısal çokluklarıyla, cesaret ve özveri ruhlarıyla orantılı düzeyde bir etkiye sahip olmadıklarına bakıp haklı olarak sızlanıyorlar -ve bu göreceli başarısızlığın temel nedeninin büyük, ciddi, aktif bir örgütten yoksunluk olduğuna inanıyorlar.

Buraya kadar az çok onlarla hemfikir olabilirim.

Son tahlilde sadece pratik içinde işbirliği ve dayanışmanın bir aracı olan örgüt, toplumun işleyişi açısından doğal bir koşuldur ve, ister genel olarak insan toplumu, ister ortak bir amaç etrafında bir araya gelmiş herhangi bir insan grubu olsun, herkesi içine alan kaçınılmaz bir gerçektir.

İnsanoğlu yalıtık biçimde yaşayamaz; gerçekten, insanlar, toplumun bir parçası olmadıkları ve diğer kardeşleriyle işbirliği içine girmedikleri sürece, gerçek anlamda insanlaşamazlar, moral ve maddi gereksinimlerini karşılayamazlar. Üretim araçlarından yoksun olanlar, ya da, ortak çıkarları ve duyguları paylaştıkları diğerleriyle özgürce örgütlenmek için yeterli düzeyde bir bilinç geliştirmemiş olanlar, genellikle, egemen sınıfı ya da grubu oluşturan ve insanların emeklerini kendi çıkarlarına sömürmeyi amaçlayan diğerleri tarafından kurulmuş örgütlere kaçınılmaz olarak boyun eğmek durumundadırlar. Ve, yığınların uzun yıllardır küçük bir azınlık oluşturan ayrıcalıklılar tarafından baskı altında tutulması, her zaman, çoğunluğu oluşturanların kendilerini baskı altında tutmak ve sömürmek isteyenlere karşı kendilerini savunmanın beraberinde getireceği hak ve kazanımlardan birlikte yararlanmak konusunda diğer

işçilerle birlikte bir ortak fikre ve örgütlenmeye ulaşmadaki yeteneksizliklerinin sonucu olmuştur.

Anarşizm, bu duruma yönelik bir tepki olarak ortaya çıkmıştır; hiçkimsenin kendi iradesini diğerlerine dayatma hakkına sahip olmadığı, herhangi bir otoritenin olmadığı koşullarda, üyelerin özgür iradeleri tarafından kurulan ve işletilen özgür örgütlenme, anarşizmin temel ilkesidir. Bu yüzden, anarşistlerin, tüm toplumun üzerinde yükselmesi gerektiğine inandıkları bu ilkeyi kendi kişisel ve siyasal yaşamlarına uygulamak zorunda oldukları çok açıktır.

Belli bazı polemiklere bakıldığında, bazı anarşistler her türden örgütsel formu reddediyor görünüyorlar; fakat, gerçekte, bu konu üzerinde yürütülmüş çok, pek çok tartışma, dilden kaynaklanan sorunlar tarafından gölgelendiği ya da kişisel meselelerle sulandırıldıkları durumlarda bile, fiilen örgütlenme ilkesi değil, araçlar üzerinde yoğunlaşıyor. Dolayısıyla, öyle görünüyor ki, örgüt fikrine en düşmanca yaklaşıyor görünen yoldaşlar gerçekten bir şeyler yapmak istediklerinde, tıpkı diğerlerimiz gibi ve sık sık daha etkili bir biçimde örgütleniyorlar. Yineliyorum, sorun, bütünüyle araçlar sorunu.

Bu yüzden, Rus yoldaşların girişmiş oldukları inisiyatifte ancak sempatiyle yaklaşabilir ve şu kanaatimi dile getirebilirim: Bugüne kadar anarşistler tarafından kurulmuş herhangi bir örgütten (o örgüt

bizimki gibi bir hareket içinde belki de kaçınılmaz olan hatalar ve zayıflıkların tümünü ortadan kaldırmayı becermemiş olması olası ve olağandır) daha genel, daha birleşik, daha kalıcı olan ve anlayışsızlığın, kayıtsızlığın, hatta çoğunluğun düşmanlığının ortasında mücadele eden bir örgüt, hiç kuşkusuz, düşüncelerimize destek kazandırmanın güçlü bir aracı, önemli bir güç ve başarı unsuru olacaktır.

Anarşistlerin, halk yığınlarının değişim ve kuruluş mücadelesindeki yönelimlerini etkileyebilmek için birbirleriyle bir uzlaşmaya varmalarının ve mümkün olduğu kadar örgütlenmelerinin, onlar açısından en acil ve her şeyden önce halledilmesi gereken mesele olduğuna inanıyorum.

Bugün, toplumsal dönüşüm açısından temel güç işçi hareketidir (sendika hareketi) ve bu hareketin yönelimi, büyük ölçüde, olayların gidişatına ve gelecek devrimin amaçlarına bağlı olacaktır. İşçiler, kendi çıkarlarını savunmak için kurdukları örgütler aracılığıyla, sıkıntısını çektikleri baskıya ve onları patronlardan farklı kılan uzlaşmaz çelişiklere ilişkin bir bilinç geliştiriyorlar ve bunun sonucu olarak daha iyi bir yaşam arzusu duymaya, kolektif mücadele ve dayanışmaya alışmaya, kapitalizm ve devlet kurumu içinde mümkün olan kazanımlar elde etmeye başlıyorlar. Çatışma uzlaşma sınırlarını aştığı zaman ise, bunu devrim ya da gericilik takip

ediyor. Anarşistler, sendika hareketinin yararını ve önemini kabul etmek zorundalar; hareketin gelişimini desteklemek ve onu kendi eylemlerindeki kaldıraçlardan biri durumuna getirmek için, diğer ilerici güçlerle işbirliği içinde bunun sınıf sistemine son verecek, herkese tam bir eşitlik, barış ve dayanışma getirecek toplumsal bir devrime giden yolu açması için, ellerinden geleni yapmak durumundalar.

Fakat, pek çoklarının yaptığı gibi, işçi hareketinin kendi iradesiyle ve doğası gereği toplumu böyle bir devrime götürebileceğine ve götüreceğine inanmak, çok büyük ve ölümcül bir yanılgı olur. Aksine, maddi ve gündelik çıkarlara dayanan tüm hareketler (ki büyük bir işçi hareketi bundan başka bir şey yapamaz), harekete geçirici bir uyarım ve dürtüden, halkın düşüncelerinin planlı ve ortak çabalarından yoksun oldukları sürece, kaçınılmaz olarak, koşullara uyarlanma, muhafazakar bir ruh geliştirme, daha iyi çalışma koşullarını elde edenlerin değişip yoldan döneceğine yönelik bir korkuya kapılma, ve sık sık yeni ayrıcalıklı sınıflar yaratma, yıkmak istediğimiz sistemin yeniden güç kazanmasına destek verme eğilimi gösteriyorlar.

Bu yüzden, hem sendikalar içinde hem de onların dışında anarşizmin zaferi için mücadele eden, toplumu soysuzlaşma ve gericilik mikroplarından arın-

dırma çabasında olan özgöl olarak anarşist bir örgüt gereksinimi kendisini dayatıyor.

Ancak, anarşist örgütlerin, kendi amaçlarına ulaşabilmek için, kendi yapılanmaları ve eylemleri içinde anarşizmin ilkeleri ile uyum içinde kalmaları, yani, bireylerin özgöl eylemi ile, kendi üyelerinin bilinci ve girişimciliğine, içinde faaliyet yürüttükleri ortamı kavramalarına, arzuladığımız geleceğe moral ve maddi hazırlıklarına hizmet edecek olan işbirliğinin gereğinin birbiriyle nasıl harmanlanacağını bilmeleri gerektiği çok açık.

Tartışmakta olduğumuz bu proje bu gerekleri yerine getiriyor mu?

Bana öyle geliyor ki, bu sorunun yanıtı hayır. Öyle görünüyor ki, proje, anarşistler arasında örgütlenmeye yönelik daha büyük bir arzuyu harekete geçirmek yerine, bilinçli olarak, örgütlenmenin liderlere itaat etmek, otoriter, merkezi, özgöl iradeye dayanan her girişimi boğan bir organa ait olmak anlamına geldiğine inanan yoldaşların önyargılarını pekiştirmeyi amaçlıyor. Ve, aslında, proje, aşıkâr gerçeklere ve bizim protestolarımıza karşın, bazıları tarafından örgütçüler olarak tanımlanan tüm anarşistlere dayatılan önerilerin bir kısmını içeriyor. Gelin bu projeyi yakından irdeleyelim.

Her şeyden önce, tüm anarşistlerin tek bir 'Genel Birlik', yani, Proje'nin kendi ifadesiyle, bir tek aktif

devrimci organ içinde bir araya toplanabileceklerine inanmak bana yanlış geliyor -zaten bunu gerçekleştirmek olanaksız.

Biz anarşistler ancak hepimizin aynı partiden olduğunu söyleyebiliriz -eğer 'parti' sözcüğü ile aynı safta olmayı, yani, aynı genel özlemleri paylaşmayı, şu ya da bu yoldan ortak muhaliflere ya da düşmanlara karşı aynı amaçlar için mücadele etmeyi kast ediyor isek. Fakat, bu, tek bir özgül birlik altında toplanmamızın ve hatta bunun arzu edilir oluşunun olanaksız olduğu anlamına gelmiyor. Ciddiye alınması halinde tüm faaliyetlerin koordinasyonu ve canlandırılmasının bir aracı olmak yerine bireysel aktivitenin önünde bir engel durumuna gelecek ve belki de daha sert bir içsel çekişmenin nedeni olacak bir Genel Birlik için, çok fazla çevresel farklılıklar ve mücadele koşulları, tercih edilebilecek pek çok sayıda olası eylem biçimleri, bireyler arasında çok farklı karakter özellikleri ve uyumsuzluklar var.

Örneğin, bir anarşist, içinde faaliyet yürüttüğü ülkenin siyasal koşulları tarafından kısıtlanmış olanaklar içinde ajitasyon ve propaganda faaliyeti yürütmek için kamusal ve gizli bir dernek kurarken, kendi planlarını, yöntemlerini ve üyelerini düşmanlarından saklamak için nasıl olur da o dernekteki grupla aynı yoldan örgütlenebilir? Propagandanın ve örnek teşkil etmenin bireylerin ve dolayısıyla top-

lumun tedrici olarak dönüştürülmesi için yeterli olduğuna inanan eğitim yanlıları, şiddet tarafından korunan statükonun yine şiddet yoluyla yıkılması gerektiğine, egemenlerin uyguladıkları şiddet karşısında özgür propaganda ve ideallerin yaşama geçirilmesi için gerekli koşulların ancak şiddetle yaratılabacağına inanan devrimcilerle nasıl aynı taktikleri benimseyebilirler? Ve, belli nedenlerden ötürü birbirleriyle yapamayan, birbirlerine saygı göstermeyen, anarşizm için asla aynı düzeyde iyi ve yararlı militanlar olmayan bazı insanlar, nasıl olup da bir arada tutulabilir?

Ayrıca, Proje (Platform)'nin yazarları bile, anarşizm içindeki farklı eğilimlerin temsilcilerini bir araya getirecek bir örgüt yaratma fikrini 'gülünç' buluyorlar. Şöyle söylüyorlar: "Heterojen teorik ve pratik unsurları kendi bünyesinde bir araya getirecek böyle bir örgüt, anarşist hareketin sorunlarına ilişkin her biri kendi düşüncesine sahip bireylerin basit ve mekanik bir topluluğundan başka bir şey olmaz ve bu tür bir örgüt gerçekte yüz yüze kaldığında kaçınılmaz olarak parçalanıp dağılır."

Buna söylenecek bir söz yok. Fakat, eğer farklı eğilimlerin varlığını kabul ediyorlarsa, onların kendi tarzlarında örgütlenme, anarşi için kendilerinin en uygun gördükleri yoldan faaliyet yürütmeye hakkına sahip olduklarını kabul etmek zorundalar.

Yoksa, kendi programlarını kabul etmeyen herkesi anarşizmin saflarından afaroz etme hakkına sahip olduklarını mı söyleyecekler? Bunlar, liberter hareketin en sağlam unsurlarını 'tek bir örgütsel yapı içinde toplamak' istediklerini yazıyorlar ve, doğal olarak, bunlar sadece kendileri gibi düşünenleri 'sağlam' unsurlar olarak görme eğilimi göstereceklerdir. Peki 'sağlam olmayan' unsurları ne yapacaklar?

Elbette, herhangi bir insan grubunda olduğu gibi, kendilerini anarşist olarak tanımlayanlar arasında herkes aynı değerde değil, daha kötüsü, anarşizmle hemen hiçbir ilgisi olmayan fikirleri anarşizm adına yayanlar var. Fakat bu sorundan nasıl kaçınılır? Anarşist gerçek, bir bireyin ya da komitenin tekeline verilemez ve verilmemelidir; yine, o, gerçek veya düşsel çoğunluğun kararlarına tabi kılınmaz. Zorunlu -ve yeterli- olan biricik şey, herkesin en geniş eleştiri özgürlüğünden yararlanması, her birimizin kendi bireysel düşüncelerine sahip olması ve kendi yoldaşlarını seçebilmesidir. En son aşamada, gerçekler kimin haklı olduğuna karar verecek.

Dolayısıyla, gelin, bu bütün anarşistleri tek bir örgüt içinde bir araya getirme fikrini bir kenara bırakalım, Rusların bize yönelik bu Genel Birlik önerisinin (ki aslında belli bir anarşist fraksiyonun Birliğidir bu) ne olduğuna bakalım ve önerilen örgüt-

sel yöntemin anarşist yöntem ve ilkelerle uygunluk içinde olup olmadığını, anarşizme zafer getirme kapasitesine sahip olup olmadığını görelim.

Bir kez daha, bu öneri bana anarşist ilke ve yöntemlerle uygunluk içinde görünmüyor.

Rus yoldaşların anarşist önerilerinin içtenliğinden hiç kuşku duymuyorum. Bunlar, anarşist komünizmi gerçek kılmayı arzuluyorlar ve bunu mümkün olduğu kadar kısa sürede gerçekleştirmenin yolunu arıyorlar. Fakat, bir şeyi arzulamak tek başına yeterli değil, bunun için uygun araçların benimsenmesi gerekir; bir insan belli bir yere varabilmek için doğru yolu izlemelidir, yoksa hedeflediğinden başka yerlere varır. Bunların tipik olarak otoriter niteliğe sahip örgütü, arzuladıkları anarşist komünizmin zafesinin gerçekleştirilmesine yardımcı olmak şöyle dursun, ancak anarşist ruhu tahrif edebilir ve anarşizmin niyetlerine aykırı sonuçlar doğurabilir.

Aslında, bunların önerdikleri Genel Birlik, siyasal ve teknik çalışmayı ideolojik olarak yönlendirecek sekreterlerden, görevi Birliğin kararlarını yaşama geçirmek ve 'örgütlerin ideolojik ve örgütsel yöneliminin Birliğin ideolojisi ve genel stratejisi ile uygunluğunu gözetmek' olan, tüm üye örgütlerin faaliyetlerini koordine eden bir Birlik Yürütme Komitesi'ni de içeren pek çok kısmi örgütten oluşuyor görünüyor.

Bu anarşist midir? Bana göre, bu bir hükümet ve kilise örgütlenmesidir. Doğru, polislerden ya da süngülerden, kendilerine dikte edilen ideolojiyi imanla kabul eden kalabalıklardan söz edilmiyor; ne var ki, bu, yalnızca, onların hükümetinin iktidarsız bir hükümet, kiliselerinin sapkın mezheplerin ve dinsel sektlerin oyun bahçesi olacağı anlamına geliyor. Ruh ve eğilim, otoriter nitelikte kalıyor ve bunun eğitsel etkisi anti-anarşist olacaktır.

Doğru mu değil mi, birlikte okuyalım:

”Genel liberter hareketin -Anarşist Birliğin- yürütme organı, kendi saflarına kolektif sorumluluk ilkesini aşılacaktır; tüm Birlik her bir üyenin devrimci ve siyasal faaliyetlerinden sorumlu olacaktır; yine her üye Birliğin devrimci ve siyasal faaliyetinden sorumlu olacaktır.”

Ve, her türden bireysel bağımsızlığın, inisiyatif ve eylem özgürlüğünün yadsınması anlamına gelen bu ifadelerden sonra, programın savunucuları, anarşist olduklarını hatırlayarak, kendilerini federalist olarak isimlendiriyorlar ve ’kaçınılmaz sonuçları toplumsal yaşamın ve partilerin köleleşmesi ve mekanikleşmesi’ olacağını söyledikleri merkezileşmeye karşı çıkıyorlar.

Fakat, eğer Birlik her üyenin yaptıklarından sorumlu olacaksa, ortak programın en iyi ne şekilde uygulanacağına karar vermek konusunda tek tek üye-

lere ve gruplara nasıl özgürlük tanıyabilir? Bir insan, engellemek için gerekli araçlara sahip olmadığı bir eylemden nasıl sorumlu olabilir?

Dolayısıyla, Birlik ve Yürütme Komitesi, tek tek üyelerin eylemlerine gözcülük etme, onlara neyi yapıp neyi yapmayacaklarını emretme gereksinimi duyacaktır; ve, olayın ardından gelen eleştirel tutum daha önceden kabul edilmiş sorumluluktan bağışık kalmayı sağlayamayacağına göre, hiçkimse komitenin Başla! komutu ve izni olmadan herhangi bir şey yapmaya girişemeyecektir. Diğer yandan, bir birey, bir kolektifin ne yapacağını daha önceden bilmeden ve uygun görmediği bir şeyi engelleme araçlarına sahip olmadan, o kolektifin eylemlerinin sorumluluğunu kabul edebilir mi?

Dahası, Proje'nin yazarları, önerilerde ve düzenlemelerde bulunan kurumun Birlik olacağını söylüyorlar. Fakat, Birliğin arzularına göndermede bulundukları zaman bu aynı zamanda bütün üyelerin arzuları olduğu anlamına mı geliyor? Eğer öyleyse, Birliğin işlev görebilmesi için, herkesin her tür meselede aynı fikirde olması gerekir. Eğer genel ve temel ilkelere herkesin aynı fikirde olması gerekliliği normal ise (ki aksi taktirde bir araya gelmez ve bir arada kalmazlardı), düşünme yeteneğine sahip insanların farklı koşullarda ne yapılması gerektiği, yürütme ve yönlendirme sorumluluğunun hangi bireylere verile-

ceği konusunda her zaman ve daima aynı fikirde olacakları varsayılmaz.

Gerçekte, Proje metninin bizzat kendisinden kaynaklandığı üzere, Birliğin iradesi, kongrelerde ifadesini bulan ve Yürütme Komitesi üyelerini belirleyen ve onları kontrol eden, tüm önemli konularda kararlar alan çoğunluğun iradesi anlamına gelebilir ancak. Doğal olarak, kongreler, üye grupların çoğunluğu tarafından seçilmiş temsilcilerden ibaret olur ve söz konusu temsilciler, her zaman, çoğunluk oyuyla neyin yapılması gerektiğine karar verirler. Dolayısıyla, en iyi durumda bile, kararlar bir çoğunluğun çoğunluğu tarafından [by the majority of a majority] alınır ve bu kolaylıkla -özellikle karşıt fikirler birden çok sayıda olduğu zaman- yalnızca bir azınlığın temsili anlamına gelebilir.

Dahası, anarşistlerin içinde yaşadıkları ve mücadele ettikleri koşullarda, bunların kongrelerinin burjuva parlamentolarından daha geri düzeyde bir temsile sahip olduklarına işaret etmek gerekir. Ve bunların yürütme organları üzerindeki kontrolleri, eğer bunlar otoriter yetkilere sahiplerse, çok ender olarak uygun ve üretkenliği destekler niteliktedir. Pratikte, anarşist kongreler, isteyenler ve kongreye katılma olanağı bulabilenler tarafından, yani parası olanlar ve polis baskısı altında olmayanlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Yalnızca kendilerini ya da dar

bir arkadaş çevresini temsilen kongrelere katılanların sayısı, gerçekten geniş bir kolektifin düşünce ve arzularını temsilen katılanların sayısı kadar çoktur. Ve, muhtemel hainlere ve ajanlara karşı önlemler alınmadığı sürece (ve aslında tam da söz konusu önlemlere duyulan gereksinim yüzünden), temsilcilerin ciddi biçimde kontrol edilmesi ve bunların temsil değerinin anlaşılması olanaksız olmaktadır.

Her durumda, bu salt çoğunluk sistemine, saf parlamentarizme karşılık düşer.

Anarşistlerin, azınlık yönetimleri (aristokrasi, oligarşi, bir sınıf ya da parti diktatörlüğü) ya da bir bireyin yönetimi (otokrasi, monarşi, ya da kişi diktatörlüğü) gibi, çoğunluk yönetimini de (demokrasi) kabul etmedikleri hemen herkesçe bilinir.

Anarşistler, pratikte her zaman küçük bir azınlığın egemenliğine yol açan şu "çoğunluk yönetimi" denilen şeyi belki binlerce kez eleştirmişlerdir.

Bütün bunları bir de Rus yoldaşlar için tekrar etmeye gerek var mı?

Anarşistler, yaşamın ortaklaşa yaşandığı yerlerde, azınlığın sık sık çoğunluğun fikrini kabul etmek durumunda kaldığını kesinlikle bilir ve kabul ederler. Bir şeyin yapılmasının gerekliliği ya da yararı aşikar olduğunda ve bu herkesin hemfikir olmasını gerektirdiğinde, azınlık çoğunluğun arzu-

larına uyarılama gereği hissetmelidir. Ve, genellikle, eşitlik koşullarında ve barış içinde bir arada yaşamanın çıkarları gereği, herkesin bir uyum, hoşgörü ve uzlaşma ruhuyla hareket etmesi gerekir. Fakat, bu tür bir uyarlanma, karşılıklık ve gönüllölük temelinde olmalıdır ve gereklilik bilincinden ve inatçı bir ısrarcılık yüzünden toplumsal işleyişin felce uğramasından sakınmaya yönelik bir iyi niyetten kaynaklanmalıdır. Böyle bir uyarlanma, bir ilke ve meşru bir norm olarak dayatılamaz. Bu, genel olarak gündelik yaşamda tam olarak gerçekeştirilmesi belki güc olan bir idealdir; fakat, anarşinin, her insan topluluğunda çoğunluk ile azınlık arasındaki fikir birliğinin kendiliğinden ve özgürce, şeylerin kendi doğal düzeninden kaynaklanmayan her tür dayatmadan bağışık biçimde gerçekeşmesi yaklaşımıyla çok daha uyum içindedir.

Dolayısıyla, eğer anarşistler çoğunluğun genel olarak insan toplumunu yönetmesi fikrini (ki bu durumda, bireyler, insan yaşamının doğal koşullarını reddetmedikleri sürece kendilerini toplumun geri kalanından yalıtamayacakları için her şeye karşın belli kısıtlamalarla sınırlandırılmışlardır) reddediyorlarsa, eğer anarşistler her şeyin herkesin özgür gönüllölüğü temelinde yapılmasını istiyorlarsa, bu durumda, esas olarak özgür irade ve gönüllölük temeline dayanan kendi birlikleri içinde çoğunluğun

yönetimi fikrini nasıl benimseyebilirler, anarşistlerin çoğunluğun kararlarına daha o kararların ne olduğunu bile işitmeden itaat etmeleri gerektiğini nasıl ilan edebilirler?

Anarşist olmayan kişilerin, çoğunluğun azınlığı yönetmediği özgür bir örgütlenme olarak tanımlanmış Anarşiyi gerçekleştirilmesi mümkün olmayan bir ütopya, ya da ancak çok uzak bir gelecekte yaşama geçirilebilir bir fikir olarak görmeleri anlaşılır bir şeydir; fakat, anarşist fikirleri benimsediğini ileri süren ve Anarşiyi -yarından ziyade bugün- gerçekleştirmek isteyen ya da en azından buna ciddiyetle yaklaşan bir kişinin, onun zaferi için mücadele çağrısında bulunurken anarşizmin temel ilkelerini yadsıması anlaşılabilir bir şey değildir.

Bana göre, anarşist bir örgüt, Rus yoldaşların önerdiklerinden tamamen farklı bir temelde kurulmalıdır.

Tam özerklik, tam bağımsızlık, ve dolayısıyla bireylerin ve grupların tam sorumluluğu; ortak bir amaç için işbirliğinin yararına inananlar arasında özgür iradeye dayalı uzlaşma; kabul edilmiş sorumlulukları yerine getirmeyi ahlaki bir görev sayma ve kabul edilmiş programa aykırı düşecek eylemlerde bulunmama. Pratik yapılanmaların ve örgütlenmeye yaşam kazandıracak doğru araçların üzerine inşa edileceği temeller bunlar olmalıdır.

Gruplar, grupların oluşturdukları federasyonlar, federasyonların federasyonları, toplantılar, kongreler, karşılıklı iletişim komiteleri ve diğerkleri bundan sonra gelir. Fakat, bütön bunlar, bireylerin düşünce ve inisiyatiflerinin engellenmediğı, yalı-tılmışlık halinde gerçekleştirilmeleri ya olanaksız ya da yetersiz olacak girişimlere etki ve işlerlik kazandırmaya yönelik bir anlayışla, özgürce bir yoldan yapılmalıdır. Böylece, bir anarşist örgütün kongreleri, her ne kadar temsili organlar olarak yukarıda sözü edilen yetersizliklerden kaynaklanan sıkıntıları yaşasalar da, belli bir hukuksal düzenlemeye tabi olmayacakları ve kendi kararlarını birbirlerine dayatmayacakları için, otoriterciliğın her görünümünden bağışık kalır. En aktif yoldaşlar arasında kişisel ilişkilerin doğmasına ve bunların geliştirilmesine katkıda bulunur; eylem tarzları ve araçlarına ilişkin programatik çalışmaları teşvik ve koordine eder; birbirinden farklı bölgelerdeki gelişmeler ve buralardaki en acil gereksinimler konusunda herkesin fikir sahibi olmasına katkıda bulunur; anarşistler arasında halihazırda mevcut çeşitli fikirlerin formüle edilmesine ve bunlardan kimi istatistiksel verilere ulaşılmasına yardımcı olur -bunların aldıkları kararlar, bunları kabul etmiş olanlar dışında, uyulması zorunlu kurallar

değil, sadece herkesin haberdar kılındığı öneriler ve tavsiyeler niteliğindedir.

Kongrelerin görevlendirdikleri idari organlar (iletişim komisyonu vb.) yürütme yetkisine sahip değildir; bunların, isteyen ve kabul edenler dışındakiler için, yönlendirici, kendi görüşlerini dayatıcı yetkileri yoktur -bunlar, yoldaş grupları olarak kesinlikle düşünceler ileri sürebilir, bunların propagandasını yapabilirler, fakat, bunları örgütün resmi düşünceleri olarak sunamazlar. Kongrede alınan kararları, kongrede gruplar ya da bireyler tarafından dile getirilmiş düşünceleri ve önerileri yayınlarlar ve -böyle bir hizmetten yararlanmak isteyenlere- gruplar arasındaki ilişkilerin geliştirilmesine, çeşitli inisiyatifler konusunda birbirleriyle anlaşmış grupların koordinasyonuna yardımcı olurlar. İsteyen herkes, istediği kişi ya da kişilerle iletişim kurmada, ya da özel gruplarca görevlendirilmiş diğer komitelerin hizmetlerinden yararlanma konusunda tamamen özgürdür.

Anarşist bir örgütte, tek tek üyeler, kabul edilmiş ilkelerle çelişmeyen ve diğerlerinin faaliyetlerine zarar vermeyen her düşünceyi dile getirebilir, her türlü taktiğe başvurabilirler. Zaten, belli bir örgüt, bir arada durma nedenleri ayrılma nedenlerinden daha ağır bastığı sürece varlığını sürdürür. Bu dengeyin değişmesi dolayısıyla artık varlık nedeni orta-

dan kalktığı zaman, örgüt dağıtılır ve böylece daha homojen grupların oluşmasına giden kapıyı aralar.

Açıkçası, bir örgütün yaşam süresi ve devamlılığı, vermek zorunda olduğumuz mücadelelerdeki başarı düzeyine bağlıdır, ve, doğal olarak, her kurum, içgüdüsel olarak önceden sınırlanmamış bir süre boyunca varlığını sürdürme arayışı içindedir. Fakat, liberter bir örgütün yaşam süresi, kendi üyelerinin birbirleriyle olan düşünsel yakınlığının ve örgütsel yapılanışın sürekli değişim gösteren koşullara uyarlama yeteneğinin sonucu olmalıdır. Örgüt artık yararlı bir görevi yerine getiremez hale geldiği zaman, varlığının son bulması daha yeğ bir durumdur.

Rus yoldaşlar, olasılıkla, benim önerdiğime, ya da bugüne değin var olmuş ve çeşitli zamanlarda az çok tatminkar bir işlev görmüş örgütlere benzer bir örgütün çok fazla etkili olmadığını düşünecekler.

Bunu anlıyorum. Bu yoldaşların zihinleri, Bolşeviklerin kendi ülkelerinde ulaştıkları başarıyla meşgul; bu yoldaşlar, anarşistleri, birkaç liderin ideolojik ve pratik yönetimi altında olacak, mevcut rejimlerin saldırılarına karşı yolunda kararlılıkla yürüyecek, maddi bir zafere ulaştıktan sonra yeni toplumun kuruluşuna önderlik edecek disiplinli bir ordu içinde bir araya getirmeyi arzuluyorlar. Belki de, böyle bir sistemde, anarşistlerin buna katılmayı kabul etmeleri ve söz konusu liderlerin olağanüstü bir tasarım

gücüne sahip olmaları varsayımında, daha büyük bir maddi etkinlik gücüne sahip olurduk. Peki ya bunun sonuçları? Rusya'da sosyalizm ve komünizmin başına gelen şeyin aynısı anarşistlerin başına gelmez miydi?

Bu yoldaşlar, tıpkı bizler gibi, başarı kaygısındalardır. Fakat, var olmak ve başarıya erişmek için, var olma nedenlerini reddetmek ve gelecek zaferin niteliğini değiştirmek gerekmiyor.

Savaşmak ve kazanmak istiyoruz -fakat birer anarşist olarak ve Anarşi için.

Malatesta
Il Risveglio (Cenova)
Ekim 1927

Anarşist Kütüphane

Errico Malatesta
Bir Anarşist Örgüt Projesi
1927

02.07.2020 tarihinde şuradan alındı:

www.nestormakhno.info

Çeviri: Anarşist Bakış

İngilizce Aslı: About the Platform: Errico
Malatesta: A Project of Anarchist Organisation
(1927)

tr.anarchistlibraries.net